

D O O R L O G S D A G B O E K

VAN MARCEL LAVIGNE

van 1 januari 1915 tot 17 maart 1915

1 januari 1915

Het jaar 1915 is vervlogen ! Veel heb ik geleden aan koude en vermoeienis, soms honger en dorst. Dikwijls ben ik in gevaar geweest en soms was het een waar mirakel dat ik er ongedeerd ben van af gekomen. Steeds heb ik veel vertrouwen geput in den bijzonderen bijstand van Onze Lieve Vrouw, zij zal mij voort beschermen tot het gelukkige ogenblik waarop het mij zal gegeven zijn mijn dierbare vrouw en mijn onschuldig zoontje, dat ik helaas nog nooit heb gezien, aan mijn hart te drukken. Oh gezegentijd, oh vurig verwachte dag kom toch gauw. Wat mij het meest kwelt is de gedachte dat men daar ginder een huis over mij ongerust is, en dat mijn lieve vrouwtje om onze lange scheiding zit te teuren.

Zaterdag 2de januari 1915

Vandaag ben ik naar het cinema geweest. De vaderlandse stukken hebben mij opgebeurd en 't deed mij goed aan 't harte te zien hoe de Franechen het Belgisch vaandel toejuichten en allen geestdriftig uitriepen "Vive la Belgique" !!!

Pijp gekocht.

Zondag 3de januari 1915

Wij hebben een ronde gedaan en aan den docter en aan de infirmières eenen prachtigen ruiker aangeboden.

Maandag 4de januari 1915

L'ennui nequit un jour de l'uniformité !!!

Ik heb geen goesting meer om uit te gaan en verveel me dood. Twintig maal less en herlees ik de brieven en druk mijn lippen op het handteeken mijner dierbare. Ik heb in zoo langen tijd geen nieuwe meer gehad en word ongeduldig. Ik heb ook wat pijn aan de borst en begin te geloven dat ik waarlijk eene bronchitis heb. Of zou ik soms neurasthénique gaan worden ?

Dinsdag 5de Januari 1915

Vandaag een toertje gemaakt langs het strand en over de rotsen heen. Een makker van het 12de, die ik toevallig ontmoet, krijgt 1,45 Fr. van een klein meisje en we drinken er saam een paar flesschen van;

Woensdag 6de Januari 1915

Brief ontvangen van zuster Marie. Kaart gestuurd naar huis en een naar Joseph. Demain vous devez partir, vous savez !!!

Donderdag 7de Januari 1915

Om 9 u. vertrek van Dinard naar St.-Malo over den zeearm. Onstuimige zee !! Overtocht 10 minuten. Naar Dépot des convalescents de Rocabey.

visiet : en bon état. Slecht gelogeerd.Slecht eten.Ga naar de cantine en bestel bifteck met boonens.Drinken een ferme flesch wijn.Gedronken, geklonken en gezongen.

's avonds te bed : zeeziekte !

Vrijdag 8ste Januari

Ontvangen 7,50 Fr.Vertrek om 11 u.15 min.Komen te Dol om 12 u.Stappen af.Middagmaal.Vertrek om 2 U.28m.En we rollen en halten, en rollen en halten maar voortdurend;koopen hier en daar wat eten en drank; wachten soms 1 uur en meer op correspondentie.Over Caen en Rouen en Spulogne en komen 's Zaterdags om 11 1/2 's nachts in Calais.Slaap in statiezaal waar gekuststen aankomen op een brancard.

23 week) Zondag 10 Januari 1915

Vandaag is mijn vrouwtje 24 jaar , 't zoontje 8 weken en 1 dag.

Naar nouvelle mairie.Naar citadel.Zullen 's avonds om 7 ure naar dépôt der 3de D.Eet om 12 u. Naar Jules !Weg !Per auto hem halen. Panne d'auto in de vaderkomst. Zoeken naar Fons ; niet daar.

Naar citadel.Naar statie en om 7 u.naar dépôt te Andruicq.Slapen in feestzaal op wat stroo. Koud.

Maandag 11 Januari 1915

Doen inschrijven per regiment.Op visiet bij docter: Vu et guéri; apte à rejoindre. 4 patés gekocht als déjeuner en diner (kaart naar Jules) Bij corps de transport... deugt hier niet.Ga terug naar feestzaal en kies er een plaatsje.Wandel rond en neem een bistouille.Slaap 's nachts weer op zelfde plaats en heb weer eens koud.

Dinsdag 12-1-15

Ga om 9 u. naar bureau om mijn passeport te halen.Must wachten.Nu willen ze mij équiperen;ik zal vandaag nog niet vertrekken volgens het schijnt.Om 2 1/2 terug naar bureau en word geëquipeerd:broek -schaenen-voet-kapotte enz.Must morgen om 8 1/2 terug naar bureau om te vertrekken. Diner : 1,75 Fr.

Woensdag 13de -†- 15

Om 8 1/2 naar bureau.Vertrek nog niet.Zal zijn binnen 2-3 dagen.Ga met Robert dineren.Oe reclamatie van Robert omdat de docter zijn certificaat had verscheurd. Slaap weer in zaal .Ditmaal op andere plaats. Niet koud.

Donderdag 14de-1-15

Vandaag is ons zoontje al 2 maanden.Hoeveel dagen,weken,maanden zullen er niet vervliegen eer ik hem mag zien?Zal ik hem wel ooit zien ? Voilà le bonhomme :docter op Robert.

Slaap nogmaals in zaal. (goed)

Vrijdag 15-1-15

24 W. Op om 8 u.Eet boterhammen met lever en zout.Om 10 u. met wachtmee-

ter en 2 soldaten van transport tot Calais. Bezoek aan Fons. Gaan saam naar Jules. Om 1.47 weg op Veurne, langs Duinkerke. Aankomst Veurne 6 u. Ga mee naar Bulskamp. Slaap met de conducteurs op 'nen zolder. 2,55 solde.

Zaterdag 16-1-15

24 W. Jef Wauters wenscht me een gelukkigen vergaaydgv feestdag.

Ontvang een brief van Jules en Clémence. Zie Victor-Abbé Tassin. Must terug naar Spiessens in Ave-Kapelle. Kom er in de keuken om 6 u. Onze chasseurs komen hier in repos voor 2 dagen.

ZONDAG 17de-1-15

Hoor 2 missen. Militaire muziek. Zie Strauven en de makkers, en eet met hen bifteck met patatten. 's Namiddags concert, door de muziekanten der chasseurs. Drink enige pinten met Buysen en ser/geant Denis. Kaart gestuurd naar Jules. Slaap à l'Etoile.

Maandag 18de-1-15

Brief gestuurd naar huis. Sneeuwt en hagelt den ganschen dag. Ga om 3 u. vooruit met Buysen en Strauven naar Pervyse. Zie Jef en Fons. Krijg portret van vrouw en kind. Waarlijk ons ventje is een schoon, lief, dik, vat, gezond molliske; kijkt reeds verstandig. 't schijnt papa toe te lachen. 't Vrouwtje lief staat schoon doch wat bleek. O mijn lieveke. Krijg een pak brieven te lezen van Joseph, waarbij een voor mij van mijn vrouwtje in dato van 4de December. Slijf er praten en slapen met Strauven op matras inhuis.

Dinsdag 19de-1-15

Eet bij Jos en Jean. Ga eens tot bij de compagnie en de pastorijs. Ontvang brief van Jef Dewit en Ernest en van Felix Eyben. Krijgen toelating daar te overnachten. Ga terug bij J. en J.; smullen er goed, matsen een uurtje en slapen gerust.

Woensdag 20ste-1-15

Brief van Lucien. Eet en smul goed. Roek van 's morgens tot 's avonds. Gaan naar Ave-Kapelle. Slaap in l'Etoile.

Donderdag 21ste -1-15

Hoor mis. Schrijf brief aan Eyben. Wijn, chocolad en sigaretten gekregen.

Vrijdag 22ste-1-15

Wandel langs den spoorweg met Craybeckx en Schepers. Duitsche vlieger. Schrapnels kogels vallen rond ons terug neer. Vluchten. Convents brenkardier bij het 12de is te Dostkerke gedood. Bruyninckx gekwast. Briefen gekregen. Marie-Emiel 2 en Florent. Kaart Lucien - Ernest. Om 3 u. naar Pervyse. Slaap) in bed met Joseph.

Zaterdag 23 ste -1-15

25 W. Om 12 1/2 u. komen obussen af. Jef en Strauven halen prijs in 't loopen.. Om 2 u. weer eens op loop. Slaap op paljas met Strauven en Schepers.

Zon dag 24ste -1-15

Hoor een stukje mis in de mouterij.Schrijf een brief aan Emiel enz.
Gerookte bukking tegen 0,20 Cent.Gaan naar Ave-Kapelle.Kaart van
Lucien van 18-12-14 in ? Opgestoken den 16de 1-15.Kaart van Jules.
Slaap kamer (Stroox) van de school.

Maandag 25ste -1-15

Stuk brood en soep.Magere kost.Staan gereed om naar La Panne in repos
te gaan en opeens ander nieuws.... men gaat niet.

Zie Gaston Henry .Je vous donne l'ordre de partir de la chambre dans
5 minutes !Slaap onder in de school.Kaart van Marcel.

Dinsdag 26 ste 1-15

Spreekmet velen van 14de.Krijg brief van Heers én dato van 12-1-15 op
Dinard gestuurd. Schrijf aan Jules.

Woensdag 27ste -1-15

2 missen.Orders afgelezen. 200.000 man Duitsche renfort.Verwachten
eenval.Niet uit ferme gaan.Kaart van Jules.Om 3 u. voorop naar Pervyse.
Kaart van Hubert Vandervelde.Antwoord.Brief van zuster Marie.
Gaan naar hoeve.Slaap in schuur in tocht en ét vriest .Zeer koud.Rhume
de cerveau.

Donderdag 28ste -1-15

Keespijn.Niet bij docter.Chlorate de potasse.Koud.Ga van 4 tot 4 1/4
naar Pervyse.Blijven in winning en slapen in kelder.Hier gelukkig warm.

Vrijdag 29 ste 1-15

Blijven in kelder.Keespijn en keespijn.Tig de gansche dag.Eet 2
stukskes brood met wat suiker.'s Avonds naar Ave-Kapelle,eet 3 oranjen
en sluimer nogal goed.

Zaterdag 30ste -1-15

26 u. Gevoel me beter,kan nu toch slikken.Schrijf kaart aan Jules.Slaap
op zolderkamertje, goed stroo.

Zondag 31 ste 1-15

Elendig weder ,sneeuw.Om 11 u. Militaire mis.Gaan naar winning Piguet.
Brief van Ernest ontvangen.Slaap in koestal.

Maandag 1ste -2-15

Blijf den ganschen dag daar.Parties de lutte in de schuur.Slaap in
den kelder.

Dinsdag 2de -2-15

Blijf den ganschen dag in den kelder.'s Avonds op Pervyse. Naar Ave-
Kapelle.Slapen in schuurtje van herberg Camelia.

Woensdag 3de -2-15

Om 10 u. op weg naar La Panne langs Steenkerke,Bulekamp,Adinkerke.
Muziek voorop.Doodnoot logeren in Villa Olga op stroo.

Donderdag 4de-2-15

Wandelen rond en langs strand.Brief van Lea ontvangen.Brief gestuurd
(Maria Grammen)

Vrijdag 5de -2- 15

Id. Eten côtelette met Patates.

Zaterdag 6de -2-15

27 W. Wandelen en vervelen ons.Prise-d'armes. 3de bataljon.

Zondag 7de 2-15

Portret laten maken.10 u. militaire mis. Cigaretten.

Maandag 8ste -2-15.

Brief ontvangen van Heers.Aan Jules kaart gestuurd.Vertrek voor morgen aangekondigd.

Dinsdag 9de 2-15

Debut om 5 1/2 u.Mes gekocht.Om 7 u in rang.Vertrek van het regiment lange Adinkerke enz.Ga met Buysse langs Veurne . 500 cigaretten vergeten !Komen in Ave-Kapelle.Vinden er 4 nieuwe van de colonne,waar onder Wouters en Dubois.Honger. Koop brood. Om 5 u.in piquet naar Pervyse.Jef en Jean zijn weg naar Steenkerke.Slaap in hun oud bed.

Woensdag 10de 2-15

Gewed voor 2 flesschen Champagne tegen sergeant Bury dat de oorlogsverrichtingen niet zullen geschorst zijn op 1ste April.Dubois bij derde bataljon,komt ons bezoeken.Hij heeft aan Voncken geschreven.Slaap met Buysse in bed.Die van 2/2 moeten mee naar de tranchées en 't regent 's nachts dapper op.

Donderdag 11de -2 -15

Geweldig bombardement van Pervyse.Eet 's middags côtelette met patatten bij onze brave mensen.'s Avonds naar Ave-Kapelle.Cantoneeren in een smeuige hoeve.Slaap op 'n en zolder onder de pannen.Tocht en koud.

Vrijdag 12de -2-15

Brief van 10 blz gestuurd.Gesprek met 'n en Duitsch in de kerk.

's Namiddags met Buysse naar Steenkerke.Ontmoeting van Maurice van Celinden.Bij jef en jean.Krijg brieven van Emiel en Marie..Lees die aan Jos gericht van Lucien-Haers en nonk Jef.Slaap weer op onze zolder. Koud.

Zaterdag 13de 2-15

28 U. Ellendig weder.Koud. 's avonds naar Pervyse.Slaap goed en lang.

Zondag 14de 2-15

Vandaag is ons Jeanke 3 maanden !Wat moet hij nu lief worden !

Hebben een door schrapnel gekwetsde in de schuur tijdens de theorie.

Goen hem bij de Engelse missen. Niet erg.

Koppel jonge duiven beloofd aan den kleinen Hendrik Villers te Pervyse, Veurnse steenweg 142.

Maandag 15de -2-15

Regen en smodder.'s Avonds naar Ave-Kapelle en logeren in de hoeve op zolder waar 't maar koud en hard is.

Dinsdag 16de -2-15

Niets bijzonders.

Woensdag 17 de 2-15

Brief ontvangen van Hubert uit Holland; Ellendige ,smerige koude dag. Naar Pervyse.Den ganschen dag was regen.De kapitein brengt ons een onaangenaam nieuwsje.Morgen avond moetb een peloton van 2/4 op voorpost en de Grankardiers zullen mee. Mooi vooruitzicht.Voor 3 dagen ging 2/2 Strauven er bij en er kwamen die dag 72 obussen en schrapnels op den kleinen post.En toen ze terugkwamen stond het water 50 à 60 centimeter hoog.

Donderdag 18de 2-15

Vandaag is het de verjaardag van mijn gelukkig huwelijk.Verleden jaar schoot men victoria en nu ratelen de kanonnen dat de grond er van daert De Duitschen bombardeerden geweldig op Pervyse.En welke nacht staat mij te wachten !Verleden jaar lag ik warmjes en zachtjes op kamer c Nr 10 van ' t Hotel de Cologne te Brussel en kon geen oog sluiten van eendoening en geluk, en deze nacht zal ik misschien niet kunnen rusten van kou en ellende.Welk verschil toch vanleven ! Welk verschil !!! Zoo ik voor mijn persoon de dood niet vrees,oh Heere, heb medelijden met de mijnen.Spaar mijn goede moede,oude moeder,spaar mijn deugdzame en geliefde echtgenoot,spaar mijn era,onschuldig kind.

Om 6 u. gaan wij op weg naar voorpost.Aan de statie trekken wij onze schoenen uit en steken hoge botten aanvan cacutchoe. En dan door 't water,Met 'n en langen stok tasten we voor ons om niet in de gaten, door de obussen gemaskt ,te verzuipen.We komen goed aan,en ik verblijf in het "abri " van den kapitein.Ga om 8 1/2 een inspectie maken met Bruyninx naar den kleinen post.Teruggekomen zetten we ons aan 't kaarte,en met den kapitein Bruyninx en Buyses spelen we wijsht tot 4 u.'s morgends.

Vrijdag den 19den 2-15

Na wat gesluimerd maar het trekt door dorsten en ik heb koude voeten.Van halver twee tot halver vijf weer aan 't kaarten.Alles gaat rustig voorbij.U e worden niet aangevallen of niet beschoten.
's Avonds naar Ave-Kapelle.

Zaterdag 20ste 2-15

29 U. Brief van Florent + kaart van Jules.Portretten ontvangen.Brieven verstuurd naar Heers en Gräce.

Zondag 21ste 2-15

Kealpijn.Slaap tot halver elf.Jef en Jean komen me wekken.Ga naar de mis van 11 u.Naar Pervyse,voorts tot bij Rik Cuvelier en slaap er op matraç. Kan geen oog sluiten van pijn.

7

Maandag 22-2-15

Op visiet bij docteur Bouvy. Chlorate de potasse en goudron pillen.
Kapitein en leitemant komen ook bij Rik en spelen wisth ,maar ik lijd
ferm.Blijven er slapen .Hoest gedurig.

Dinsdag 23-2-15

Immer pijn en hoesten. 's avonds naar Ave-Kapelle.Zeer vermoeid.We
hebben een nieuwe brankardier :Convents Gerard van Eksel,neef van
Convents van Over-Repens.Reeds eenmaal gekwetst geweest.

Woensdag 24 -2-15

Op visiet. 2 pillen chlorate en 't is alles.De docter onderzocht me zelfs
niet eens.Om 11.45 u. op weg naar La Panne door regen en smadde.
Kom er geheel uitgeput aan.Ben zoo flauw dat ik bijna val.Keep
citroenen om te zuigen,want 't is puur vuur in mijn keel.

Logeren in eene klas van nonnenschool.Convents heeft een ander
logement gevonden.We gaan er heen.'t Is een zolderkamertje waar een
ijzeren bed staat.Ik slaap op den ressortbak en de maten op de
matras op den grond.

Donderdag 25 -2-15

Blijf den ganschen dag op mijn legerstede liggen.'s Avonds brengt
Fons me brief van Heers in date van 15-2 en ene Kaart van Lucien van
14-2.

Vrijdag 26 -2

Een vlieger komt 8 bommen werpen op La Panne.

't Gaat beter met de keelpijn.

Zaterdag 27-2

30 W. Brief geschreven naar Vechmael met 2 portretten.

Brief ontvangen van Ed .

Zondag 28

Maandag 1-3

Dinsdag 2-3-15

Brief geschreven aan Clémence met portret.

Woensdag 3-3-15

Om 7 u. ;p weg naar Eggewaerts Kapelle ,waar we gaan cantonneeren in
baraque.De kapitein stelt me vrij van dienst voor 4 dagen.

Donderdag 4-3-15

Ontvang brief van Jos met brief van Heers 15/2 en van Lucien 21/2
Schrijf aan Jules. Bezoek aan Jos en Jean te Steenkerke.

Vrijdag 5-3-15

De compagnie gaat naar tranchée en ik blijf au bureau met Dehut.

Orders : de brankardiers blijven in 't vervolg au poste de secours.

Zaterdag 6-3-15

31 W. Lees gazetten en boek om tijd om te krijgen.

Zondag 7-3-15

Orders luiden :de brankardiers zullen naar Calais op 15de en 20ste

dezer ,klassen tot 4 inbegrepen.Zonder onderscheid.Bravp ! Bravo !
 Schrijf kaart aan M. Gr. (MARIA GRAMMEN ?)
 Ontvang door Jules brief van Emiel in dato van 16/2.
 Nieuwe luitenant.Companie komt om 18 u.'s avonds.Zeer koud in de baraque.

Maandag 8-3-15

Kaart naar Jules. Brief naar huis.Op bezoek naar Jef en Jean,
 Zeer koud 's nachts, vriest ferm.

Dinsdag 9-3-15

Mevr. Dehut komt ons zeggen dat we den 14den naar de colonne moeten en den 15den op Calais.Ontvang door Jules brief van Theo en Emiel in dato van 24/2.

Naar tranchée.Wij naar poste de secours.Huisje.Kopen warme melk.

Slapen er goed.

Woensdag 10-3-15

's Morgens melk.Bombardement. Obus valt op 10 meter van ons huisje; modder springt op 't venster; de kaartspelers ver velen op keldertrap.Victor kruipet met zijn capotte over zijn hoofd onder den ijzeren bakoven.

Donderdag 11-3-15

Blijven in ons huisje.Onze batterijen schieten geweldig maar de Duitschen antwoorden niet.'s Avonds naar Eggewaerts.

Vrijdag 12-3-15

Breng met Buyssen bezoek aan Jef en Jean.

Zaterdag 13-3-15

32 W. Ontvang brief en kaart van Lucien van 1-2-15. Drink 's avonds met een kapraal Luly een ferm glas.

Zondag 14-3-15

Hoor H. mis en communiceer.Om 9 u. vertrek naar colonne.

Afscheid van Jef en jean.Drinken met Arits en makkers der colonne een goed glas en gaan naar Veurne een ferme pot pakken. Slaap in hoeve.

Maandag 15-3-15

Appel om 4 1/2.Drinken koffie in kleine hoeve.Om 5.45 op weg naar Veurne.Morel maakt zich dik tegen sergeant Clément.

Pakken te Veurne den trein.Halten te Duinkerque.Komen te Calais om 12 1/2 u.Strauwen en anderen voor hôpital Sophie Berthelot (section Anglaise). Gaan er heen.Men wil de abbé's niet.Zoeken logement.Strauwen en ik huren gemeubelde kamer Nr 107 straat Léon Gambetta, tegen 18 Fr.per week.Gaan 's avonds uit met Pipeliers.

Slapen op matras met Pipeliers.

Dinsdag 16-3-15

Begin mijn werk in lavoir om 7 u.Droog den ganschen voormiddag porseleinwerk en casserollen.Lekker ontbijt en goede maaltijd.
 's Namiddags congé.Bezoek aan Jules.Nemen daarna bezit van onze

Doe eenige koopjes. Schrijf kaarten aan M.Gr; en Dehut. Slapen opperbest.
in ons zachte bed.

Woensdag 17-3-15

Begin om 6 u. tot 8 1/2 u 's avonds: ss nachts komt een zeppelin bommen
werpen op Calais. Men schiet ernaar. Wij blijven rustig in ons bed liggen.
wij hebben immers erger beleefd dan dat. Slaap tot 9 u.

Donderdag 18-3-15

9 u. Ga wat paté's eten, doe een wandelingske; keep een hemd en om 11 1/2
ga ik dineeren om daarna te werken tot 8.45.

Brief gestuurd naar Jef en Jean.

PERVYSE ligt ongeveer 3 Km af van de Ijzer.

AVE-KAPELLE is goed 5 Km verwijderd van Pervyse.

Veurne lag ongeveer 11 Km van Pervijse

LA PANNE goed 20 Km.